

Groepsondernemingsraad Rijk

> Retouradres Postbus 20001 2500 EA Den Haag

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

T.a.v. de Voorzitter ICBR: mw. drs. E Heijblom

i.a.a.: de Secretaris-generaal: drs. ing. V. Roozen

Datum 11 december 2024

Betreft GOR Rijk reactie op de ICBR-notitie aanpak taakstelling

Groepsondernemingsraad Rijk

p/a Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.facebook.com/GORRijk/
www.twitter.com/gorriijk
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Ambtelijk Secretariaat GOR Rijk

AmbtelijkSecretariaatGORRijk
@minbzk.nl

Onze referentie

24.077

Uw referentie

Geachte mevrouw Heijblom,

Inleiding

Het kabinet Schoof heeft in het regeerprogramma een stevige opdracht aan de Rijksoverheid opgenomen. Onder andere in paragraaf 7.2 Goed bestuur en sterke rechtsstaat heeft het kabinet een elftal thema's benoemd die in deze kabinetsperiode aangepakt worden. De GOR Rijk volgt de ontwikkelingen rondom deze thema's op de voet, in het bijzonder vanwege de belangen van de ruim 150.000 Rijksambtenaren die zich dagelijks inzetten voor de maatschappelijke opgaven waarvoor de Rijksoverheid staat.

De ICBR heeft op 17 september jl. aangegeven dat zij op een aantal thema's binnen paragraaf 7.2 "rijksbrede ambtelijke regie" wil voeren. Daartoe is een conceptnotitie opgesteld met daarin voorstellen voor rijksbrede aanpak op het terrein van bedrijfsvoering en werkgeverschap en waarop de ICBR gezamenlijk positie bepaalt. De ICBR bespreekt deze notitie op 17 december aanstaande.

De GOR Rijk legt graag de volgende punten aan u voor:

Vergroot de reikwijdte van de ambitie van de ICBR

De conceptnotitie beperkt zich tot één van de in totaal elf opgaven die in paragraaf 7.2 van het regeerakkoord benoemd zijn. De GOR Rijk constateert dat, behalve de opgave "Minder ambtenaren en externe inhuur" (1) een drietal andere opgaven ook betrekking hebben op de rijksbrede bedrijfsvoering en werkgeverschap:

- De "Hardheden aanpakken" (2).
- "Direct contact en een rechtvaardige, menselijke overheid" (3).
- "Toekomstbestendig digitaliseren" (4).

De GOR Rijk verzoekt de ICBR om de verschillende elementen uit deze andere drie opgaven ook mee te nemen in de rijksbrede ambtelijke regie. Deze elementen zijn onder andere een verantwoord gebruik van algoritmes, digitaal goed geëquipeerde ambtenaren, het vergroten van het lerend vermogen van de overheid, het versterken van de digitale basis infrastructuur, een informatiehuishouding die op orde is en een andere manier van denken.

Centrale sturing op maatregelen naar aanleiding van het regeerprogramma

Over dat laatste, een andere manier van denken binnen de Rijksoverheid, heeft de GOR Rijk in zijn brief van 2 februari 2024 aan de informateur van dit kabinet, dhr. Plasterk, het volgende meegegeven:

"Denk aan vernieuwing van de sturingsprincipes en laat maatschappelijke uitdagingen en dito meerwaarde de boventoon voeren boven efficiency. Een herbezinning op het huidige integraal management, new public management en artikel 44 van de Grondwet is nodig: meer Rijksbreed denken met bijbehorende bevoegdheid."

Dat houdt onder andere een nieuw sturingsmodel in, op waarden gedreven, met centrale sturing waardoor ook bedrijfsvoeringsvraagstukken integraal worden aangepakt zonder "eiland denken" en tegelijkertijd ook inzichtelijker en minder complex.

In de conceptnotitie van de ICBR komt helaas een ander beeld naar voren, namelijk dat men kiest voor een decentrale sturing en coördinatie vooral liggend bij de afzonderlijke departementen. Daarmee verdwijnt de gewenste en noodzakelijke integrale aanpak.

De GOR Rijk heeft in de afgelopen maanden regelmatig bij zijn bestuurder aangedrongen op een centrale sturing en bijbehorende coördinatie door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties.

Deze oproep doen we hier nogmaals en het Coördinatiebesluit (Coördinatiebesluit organisatie, bedrijfsvoering en informatiesystemen rijksdienst van 31 januari 2011) biedt hiervoor voldoende mogelijkheden. Die centrale sturing en coördinatie waarborgt onder andere een grotere samenhang en een rijksbrede uniformiteit in de maatregelen, benutting van expertise over de departementen heen en vergroot kansen voor werkgever en werknemers.

Als voorbeeld noemen we het personeelsbeleid en het stimuleren van vrijwillige mobiliteit. Het is in deze tijden van taakstelling goed denkbaar dat we Rijksbreed over de grenzen van ministeries heen kijken naar loopbaanontwikkeling en talentgericht werken, als aanvulling op departementale initiatieven op dat terrein. Voor een visie op mobiliteit en loopbaanbeleid, waar ook potentiële rijksambtenaren in werving- en

selectiegesprekken naar vragen, zijn rijksbrede loopbaanpaden en strategische personeelsplannen nodig. Ook is rijksbreed inzicht gewenst waar nu en in de toekomst (vrijwillig) vraag en aanbod van rijksambtenaren over ministeriegrenzen heen bij elkaar kunnen komen. Deze aanpak vergroot de aantrekkelijkheid van de Rijksoverheid als werkgever en biedt werknemers uitgebreid kansen op werk waar hun talenten en kennis ten volle benut worden.

Betrek medezeggenschap op uniforme wijze

Uit overleg van de GOR Rijk met de voorzitters van de departementale ondernemingsraden komt naar voren dat bestuurders de medezeggenschap op verschillende manieren betrekken bij de invulling van de taakstelling. De mate waarin verschilt van weinig betrokkenheid aan de voorkant bij advies- en instemmingsverzoeken tot vroegtijdig meedenken van de medezeggenschap over alles wat het personeel en de organisatie raakt. De GOR Rijk pleit ervoor dat er tussen de ministeries geen verschil wordt gemaakt op welke wijze de medezeggenschap betrokken wordt bij de invulling van de taakstelling.

Geen organisatiewijzigingen zonder een reëel en open overleg

De GOR Rijk dringt aan op het zo vroeg mogelijk betrekken van de medezeggenschap bij de invulling van de taakstelling en de medezeggenschap niet te laten wachten tot de formele advies- c.q. instemmingsverzoeken. Dat verhoogt de kwaliteit van het besluit alsook het draagvlak onder medewerkers. De GOR Rijk roept op om de (inhoudelijke) keuzes en afwegingen bij de invulling van de taakstelling in een zo vroeg mogelijke fase voor te leggen aan de medezeggenschap.

Enkele opmerkingen uit de overlegvergadering van de GOR Rijk met zijn bestuurder d.d. 5 december jl.

In de overlegvergadering heeft de GOR Rijk een aantal opmerkingen gemaakt bij, of naar aanleiding van, de conceptnotitie van de ICBR. Deze staan hieronder kort, puntsgewijs, opgenomen:

- De cao-afspraken inzake het zogeheten "Van Werk Naar Werk - beleid" (VWNW) vereist dat medewerkers, wier functie vervalt, ander werk aangeboden wordt. Dat vraagt onder andere om aandacht voor leer- en ontwikkeltrajecten van de VWNW-kandidaten.
- Geef vaste medewerkers ook de mogelijkheid om te solliciteren op functies die verambtelijkt worden.
- Neem adviezen uit de "Staat van de Uitvoering" mee in de verdere uitwerking van de taakstelling.
- Geef inzicht in de mate waarin uitvoeringsorganisaties worden ontzien/geraakt als ook op welke plaats én door wie besluitvorming met betrekking tot de invulling van die taakstelling plaatsvindt.
- Geef de ambtelijke commissie (AC) in overweging of zij de GOR Rijk laat deelnemen in de AC.

Tot slot

De Rijksoverheid staat de komende jaren voor zwaarwegende en belangrijke besluiten met betrekking tot de bedrijfsvoering. Besluiten die ongetwijfeld ook een grote impact hebben op de medewerkers.

De GOR Rijk erkent het belang van een toekomstbestendige en effectieve Rijksdienst en wil graag zijn bijdrage hieraan leveren in het belang van zowel de organisatie als de medewerkers bij het Rijk.

Met vriendelijke groet,

Drs. R.A.M.J. Jans CIA
Voorzitter GOR Rijk